

بی‌شک پدیده «برهنگی» بیماری عصر ماست که دیر یا زود به عنوان یک «بیماری» شناخته خواهد شد. لزوم پوشیدگی زن در برابر مرد بیگانه یکی از مسائلم مهم اسلامی است که در قرآن به آن تصریح شده است.

حجاب یک هدیه‌های الهی است که خداوند به بندگان خود عطا کرده است تا در سایه آن، زنان به سعادت حقیقی خود دست پیدا کنند. حجاب اثرات مختلفی بر زندگی فردی، اجتماعی و خانوادگی ما دارد، از این رو بی‌توجهی به مسئله حجاب هرگز به نفع فرد در پی داشته و کانون خانواده را استحکام می‌بخشد، به طوری که رسیدن به آرامش و اطمینان قلبی و تعادل شخصیتهی در پرتو حجاب محقق می‌شود.
با حفظ حجاب و پوشش مناسب دختران و زنان، بسیاری از بیماری‌های اخلاقی جنسی ریشه‌کن شده و با حداقل کاهش می‌یابد.

تدبیری که خداوند به کار برده تا زنان از جمال خود در جهت آرامش بخشی و اعتدال جامعه انسانی بهره گیرند، قرار دادن عنصر حجب و حیا در روح زن است. حیا و عفاف هم برای زنان لازم است و هم برای مردان تا گام از حریم اخلاق بیرون نهند، اما به دلیل جاذبه‌های خاص و توانندی‌هایی که خداوند در زن قرار داده عنصر حیا و عفاف ضرورت بیشتری یافته است. امنیت و آرامش خاطر از آثار حجاب اسلامی است.

انسان در پناه محافظ، احساس آرامش بیشتری دارد. پوشش اسلامی نیز نگهبان زن است، هر چه این پوشش کامل‌تر شود، درصد امنیت زنان بالا می‌رود؛ چرا که پوشش زنان در کاهش مفاسد اجتماعی نقش مؤثری دارد.

عفاف و پاکدامنی، پیامد نیکیوی تقوای الهی و مایه قرب خداوندی است. نوع پوشش زن، معرف شخصیت عقیف اوست که موضع گیری مرد را در برابر او مشخص می‌کند پس باید در این زمینه تلاش فراوان کرد تا این معرف با روش‌های مختلف ماندگار شود. امروزه نسل جوان و خانواده‌ها با فلسفه و ضرورت حجاب، آشنایی لازم را ندارند، لذا برگزاری نشست‌های علمی علاوه بر ضرورت حجاب، آثار اجتماعی، روحی و روانی حجاب را در مورد زنان روشن می‌کند.

الف. **عفاف**

عفاف به معنی پاکدامنی، خوبشستن داری، خودداری و امتناع از آنچه جایز و نیکو نباشد است؛ و همچنین به معنی بازی ایستادن از حرام و زشتی است. قرآن است: «نسیجه نهایی عفت را با تعبیری چسبون «خیر لهن»، «اطهر لقلوبکم و لقبوهن» و «ازکی لهن» بیان می‌کند که مقدمه‌ای برای عقیف ماندن و الورده نشدن به فحشا است و در نتیجه راهی برای رسیدن به سلامت قلبی یا قلب سلیم می‌باشد که در آیه ۸۹ سوره مبارکه شعرا به آن اشاره کرده است، زیرا صاحب قلب سلیم کسی است که از آلودگی‌های معنوی و اخلاقی پاک باشد و این زمانی است که او تعادل فکری و روانی کافی داشته باشد.

ب. **حجاب**

حجاب در لغت به معنای مانع، پرده و پوشش آمده است. استعمال این کلمه بیشتر به معنی پرده است (در قرآن این کلمه در هشت مورد به‌کار رفته که بیشتر به معنای حاجز، مانع، حایل و پرده است.) این کلمه از آن جهت مفهوم پوششی می‌دهد که پرده، وسیله پوشش انسان، ولی هر پوششی حجاب نیست؛ بلکه آن پوششی حجاب نامیده می شود که از طریق پشت پرده واقع شدن صورت گیرد. در این نوشتار مراد از حجاب، پوشش اسلامی است و مراد از پوشش اسلامی زن، به عنوان یکی از احکام وجوبی اسلام، این است که زن، هنگام معاشرت با مردان، بدن خود را بپوشاند و به جلوه‌گری و خودنمایی نپردازد. بنابراین، حجاب، به معنای پوشش اسلامی بانوان، دارای دو بعد ایجابی و سلبی است. بعد ایجابی آن، وجوب پوشش بدن و بعد سلبی آن، حرام بودن خودنمایی به نامحرم است و این دو بعد باید در کنار یکدیگر باشند تا حجاب اسلامی محقق بوده، گاهی ممکن است بعد اول باشد، ولی بعد دوم نباشد، در این صورت نمی‌توان گفت که حجاب اسلامی محقق شده است و همچنین حجاب به معنای چیزی است که در میان دو شیء -ای منی و شود و به نگهبان نیز، حاجب می گویند؛ چسبون مانع ورود افغانی و بیگانهگان در یک حریم و محیط خاص می‌شود. بنابراین، حجاب و پوشش زن نیز به منزله یک حاجب و مانع در مقابل افراد نامحرم است که قصد نفوذ و تصرف در حریم ناموس دیگران را دارند.

ج. **امنیت**

امنیت به معنی بی‌خوفی و امن، بی‌بیم‌ی، ایمنی و نیز جای امن و ایمن شدن است. امنیت یکی از طبیعی‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای بشری است.

د. **آرامش**

آرامش اسم مصدر است از آرامیدن؛ آسایش، سکون ، طمأنینه و سکینه.

نگاهی بر جامعه‌شناسی امنیت اجتماعی

امنیت اجتماعی همواره به عنوان یکی از نیازهای اساسی هر جامعه انسانی مطرح بوده است، زیرا وجود این پدیده در سطح جوامع نظم و بقاء را به عنوان مهم‌ترین کارکرد اساسی خود به‌وجود می‌آورد. در واقع این پدیده از اصلی‌ترین و اساسی‌ترین کار ویژه‌های نهاد اجتماعی حکومت یا همان دولت است که مردم حق وجود ارزش‌های فرهنگی، فرایند اجتماعی شدن، وفاق و همکاری اجتماعی حکومت تفویض می‌کنند که این مسئله بر اساس دیدگاه خود را در دفاع و دست‌دازنی دیگران به تالاب، آب شیرین‌ترین منبعی است برای آبیاری مزارع وشالیزارها، درعوض فصول سردسال شالیزارها یکی از مهم‌ترین پناه‌گاه‌ها هم برای پرندگان مهاجر است وهم برای ماهیان تالابی. این همزیستی مسالمت آمیز ده‌ها سال است که ادامه دارد، اما اکنون به بهانه توسعه و ایجاد طرح‌های گوناگون، نواحی تالابی شدیداً در معرض تخریب نابودی قرار گرفته است. این امر در نهایت می‌تواند منجر به نابودی کامل تالاب به عنوان یک قاعه زیست محیطی و از دست رفتن هزاران فرصت شغلی شود. در ادامه این مطلب به یک نمونه از تصمیمات وسیاست‌های غلط که در حال شکل گیری است اشاره می‌کنم امید آنکه مسئولین امر سریعاً جلوی این اتفاق تلخ را گرفته و تالاب انزلی را از آینده ناگواری که عنقریب گرفتارش خواهد شد نجات دهند.

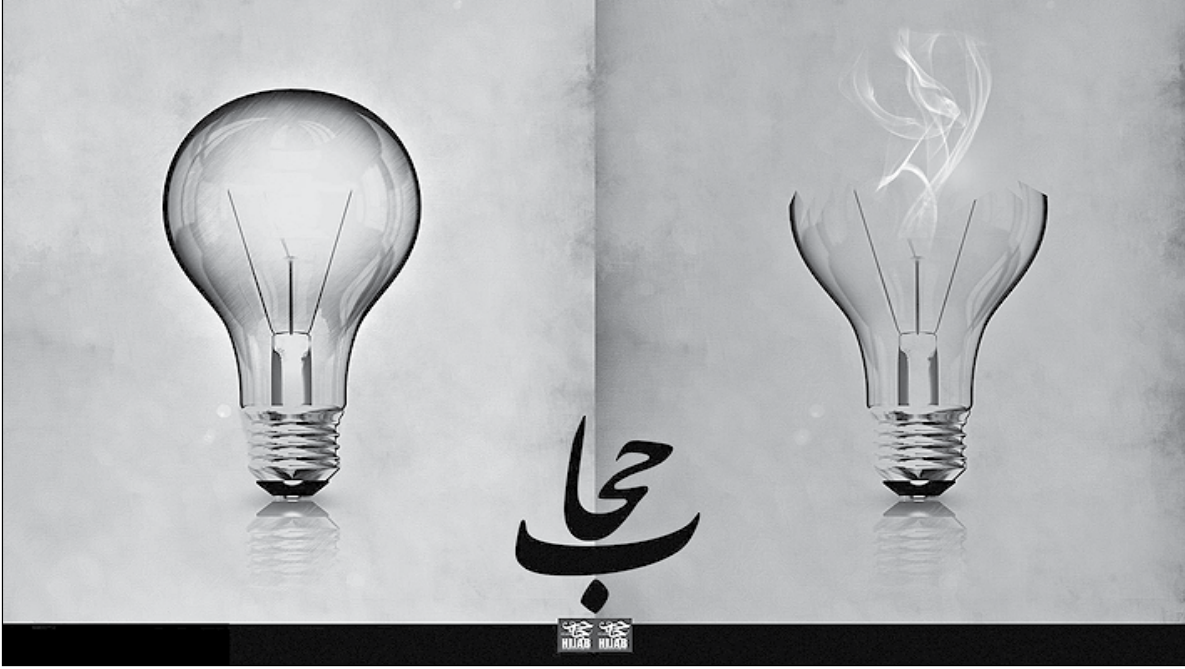
هنوز از ساخت جاده کنار گذر انزلی آن هم به شکل ناقص و ناتمام که راضی تالابی را به نواحی مخروبه‌ای تبدیل کرده مدت زمان زیادی نمی‌گذرد که مسئولین محترم شهرستان به سراغ پروژه دیگری رفته‌اند که به قول یکی از بزرگان فعال در حوزه محیط زیست شلیک آخری است بر پیکر تالاب انزلی. تقریباً در اوایل دولت قبل بحث احداث ورزشگاهی جدید در انزلی کلید خورد. محل احداث آن نیز در خارج از انزلی در مکانی به نام «بیشم» مشخص شد. هنوز این طرح در مراحل اولیه بود که زمین‌های اختصاص داده شده مدعی خصوصی پیدا کرد لذا با حکم صادره قرار شد مکان دیگری برای این طرح اختصاص پیدا کند. مکان جدید دقیقاً بدترین انتخابی بود که توسط مسئولین شهرستان انزلی به سازمان تربیت بدنی پیشنهاد شد. یک ناحیه تالابی دقیقاً در عمق اراضی تالاب انزلی به نام «چراغ پشتان». ناحیه‌ای بکر با آبگیرها و رودخانه‌های کوچک و بزرگ که جزء زیستگاه‌های پرندگان تالابی ومحل تخم ریزی ماهیان در فصول تخم‌ریزی است. مکانی که با احداث جاده کنار گذر و عبور آن از این منطقه و تبدیل اراضی آن به

اجتماعی

Ejtemaae @kayhan.ir

نقش عفاف و حجاب در تأمین آرامش و امنیت اجتماعی

■ فرشته روح‌افرا – معاون شورای فرهنگی اجتماعی زنان



ارائه زیبایی‌ها و مواضع بدن زن، به شهوت و طمع مردان دامن می‌زند و آنها را به یک کانون جدی خطر مبدل می‌سازد که به سلب آرامش زن و امنیت اجتماعی منتهی می‌شود. آنچه می‌تواند از این ناامنی پیشگیری کند، پوشش زن از چشمان نامحرمان است که با حجاب کامل اسلامی عملی خواهد شد.

بر این اساس امنیت اجتماعی خانواده عبارت است از: «حفظ حریم زندگی خانوادگی از خطرات و تهدیدات، همچنین ارتقاء سطح زندگی خانوادگی با اتخاذ تدابیری جهت کسب فرصت‌های زندگی». در اینجا خطرات و تهدیدات به کلیه مخاطراتی اطلاق می‌شود که در روابط گرم و عاطفی، صمیمی و محبت‌آمیز خانواده اختلال ایجاد نماید و احساس نزدیکی و همدلی میان آنان را از بین ببرد. در واقع، حراست و نگهداری از احساس مایی خانواده ریشه در حفظ روابط گرم، عاطفی و صمیمانه میان افراد دارد. حال برای حفظ این روابط چه‌ره به چهره و محبت‌آمیز و پای‌را ماندن احساس مایی لازم است خانواده به پشتوانه عینی و واقعی برای دفع خطرات و کسب فرصت‌ها مجهز شود.» (چلبی، ۱۳۸۶: ۷۵)
نهاده اجتماعی خانواده برای اعمال کارکردهایش نیازمند امنیت اجتماعی است. آنچه موجب تحکیم پیوند خانوادگی و سبب صمیمیت رابطه زوجین است، برای تقویت کانون خانواده مفید است و در ایجاد آن باید حداکثر تلاش و کوشش را مذبول داشت و برعکس هر چیزی که موجب سستی روابط زوجین و دل‌سردی آنان را فراهم می‌کند و برای زندگی خانوادگی آنها زیانبار است، باید با آن مبارزه کرد. قرآن مجید از زنان می‌خواهد که زینت‌های خویش را مگر برای شوهر و کسانی که با آنها محرم‌اند، آشکار نسازند.

بدیهی است رعایت حجاب صحیح عامل مؤثری در حفظ زینت‌های زنان از نامحرمان و عامل مهمی در تقویت بنیان‌های خانواده است. اختصاص لذت‌های جنسی به محیط خانوادگی و در چارچوب ازدواج مشروع، پیوند زناشویی را محکم می‌سازد و موجب اتصال بیشتر زوجین می‌گردد. حجاب و پوشش برای زنان، محیط جامعه را از بی‌بند و باری و آزادی‌های جنسی حفظ می‌نماید و جلوی جلوه‌نمایی‌های زنان و دختران گرفته می‌شود و ارضای نیازهای جنسی را در همان محیط خانواده محدود می‌نماید. آری! با بی‌حجابی، روابط آزاد و نامشروع جنسی، جامعه را فرا می‌گیرد و به همان نسبت کانون خانواده‌ها سست شده، آمار ازدواج کاهش می‌یابد و ازدواج‌های گذرگشته هم به جدایی و طلاق منجر می‌شود. بنابراین وجود خانواده سالم و مستحکم در گرو گسترش فرهنگ حجاب خواهد بود.

تأثیر رفتار فرد بر اجتماع

انسان به عنوان عضوی از جامعه، باید تابع ضوابط روابط اجتماعی باشد تا وظیفه فردی خود را در برپا کردن آرامش و امنیت در جامعه انجام داده باشد. همان‌طور که وقتی در یک کتابخانه آرامش حاکم بر محیط را برهم می‌زینی دیگران برای خود حق اعتراض قائل می‌شوند، در صحنه اجتماع نیز باید نسبت به برهم زندنگان قائل‌ روانی و فکری اعتراض شود. بنابراین، هر انسان سلیم‌العقلی، باید حریم سایر افراد را محترم شمرده و موجبات رنجش هموعان خود را فراهم نیآورد. حجاب و پوشش اسلامی برای مردان و زنان، تنها از کارکرد فردی برخوردار نیست و فقط برای سامان‌دهی خلقتیات و ملکات نفسانی آدمیان، مؤثر نمی‌باشد، بلکه از کار‌کرد اجتماعی نیز برخوردار است؛ حجاب غریز، التهابات جسمی و معاشرت‌های بی‌بند و بار را کنترل نموده، بر تحکیم نظام خانواده می‌افزاید، همچنین از انحلال کانون مستحکم و پایدار زناشویی جلوگیری نموده و امنیت اجتماعی را فراهم می‌سازد. حال اگر کسانی با نگرش دینی، اسلامی یا راویکرد جامعه‌شناسختی و روان‌شناسی به چنین کار‌کردها و

زن نه تنها در سنگر حجاب خود، از تیر نگاه‌های زهر آلود، سخنان آزاردهنده و برخورد‌های ارادل جامعه در امان خواهد بود، بلکه امنیست و آرامش درونی خود و اجتماع خویشش را برقرار خواهد کرد.

را به فساد فرا می‌خواند در آنچه که ورود در آن نه حلال است و نه شایسته».

از مجموع گفتار فوق روشن می‌گردد که هدف از وجوب حجاب اسلامی علاوه بر موارد مذکور، ایجاد صلاح و پیشگیری از فساد، جهت تأمین و گسترش امنیت اجتماعی است.

امنیت اجتماعی، فلسفه حقیقی وجوب حجاب

یکی از فلسفه‌های حقیقی وجوب حجاب، حفظ آرامش زن، مصونیت جامعه از فساد و غمق و معنا بخشیدن به امنیت اجتماعی با توسعه آن می‌باشد. زیرا نامنی آدمی، دریایی موج از تمایلات و خواسته‌های اوست که مهم‌ترین آنها به خوراکی‌ها، امور جنسی و مال و جاه و مقام، مربوط می‌شود و بدون شک بالاترین خواسته‌های مردان، تمایل به جنس زن است. همانگونه که در سخنان عرفا آمده است: «أَعْظَمُ النَّهْوَ، شَهْوَةُ النِّسَاءِ.» «بزرگ‌ترین خواسته‌های مرد، رغبت به زنان است.» (محجه البیضاء، ج ۵، ص ۱۷۷)

ارائه زیبایی‌ها و مواضع بدن زن، به شهوت و طمع مردان دامن می‌زند و آنها را به یک کانون جدی خطر مبدل می‌سازد که به سلب آرامش زن و امنیت اجتماعی منتهی می‌شود. آنچه می‌تواند از این ناامنی پیشگیری کند، پوشش زن از چشمان نامحرمان است که با حجاب کامل اسلامی عملی خواهد شد.

پوشش دینی پیام عفت و شخصیت و خداترسی از ویژگی‌های

زن مسلمان است و مردان جامعه نه تنها به چنین بانویی چشم

طمع نخوانند داشتند که او را زیروبی، بی‌ارزشی و بی‌اهمیت

بخشیدن امنیت اجتماعی دانسته و نجایشش را می‌ستایند. در این

صورت است که زن نه تنها در سنگر حجاب خود، از تیر نگاه‌های

زهر آلود، سخنان آزاردهنده و برخوردهای ارادل جامعه در امان

خواهد بود، بلکه امنیت و آرامش درونی خود و اجتماع خویش را

برقرار خواهد کرد.

نکته معنوی و عرفانی قابل ذکر در این باب، پیام الهی افریدگار

هستی، خطاب به زنان است:

«ی‌ا ایگا باش، دنیا خراب آبادی است که هر نقطه آن به

مین‌های شیطان و نگاه‌های آلود، نامن گشته است. اما فرشته‌های

حجاب در محفل انس و یاد خدا در امنیتی بی‌ظنیر به سر می‌برند

که دیگران از طمع آن بی‌خبرند.» (مجمدرضا اکبری، تحلیلی نو و

عملی از حجاب در عصر حاضر، ص ۱۴ - ۱۶)

برخی از آثار و فواید حجاب اسلامی در تحقق امنیت اجتماعی

– **ایجاد آرامش روانی در افراد جامعه**

نفس آدمی دریایی از خواسته‌ها و تمایلات است. زمانی که به چیزی رغبت پیدا کند همانند دریا، توفانی می‌شود و تنها راه آرام شدن جزر و مد این دریا، رسیدن او به خواسته خویش است، لذا برای جلوگیری از چنین موقعیت مهلک و درد‌طاقت‌فرسای، حجاب داروی درمان و موجد امنیت و صفای روحی است. در این رابطه یک بانوی تازه مسلمان آمریکایی می‌گوید: «سلامت روح مرد و جامعه با نوع و کیفیت پوشش زنان، رابطه مستقیم و غیرقابل انکار دارد.»

– **حفظ و امستیفای نیروی کار**

اسلام با التفات ویژه به مسئله حجاب و پوشش زنان در محیط کار می‌خواهد که محیط اجتماع از لذت‌های ناهنجار جنسی، پاک

شده و راه را برای حفظ نیروی قدرتمند روحی و جسمی با حضوری معنوی در محل کار، بگشاید. در مقابل، بی‌حجابی و بدحجابی باعث

سوق دادن لذت‌های جنسی از محیط کار و کادر خانواده به اجتماع

و در نتیجه، تضعیف نیروی کار افراد جامعه و برهم زدن امنیت

اجتماعی آنان می‌شود.

– **مبارزه با تهاجم فرهنگی غرب**

مبارزه با تهاجم فرهنگی، پدیده جدیدی نیست. در طول تاریخ بشر، جنگ فرهنگی، همیشه وجود داشته است. به عنوان نمونه، فرعون در برابر موسی علیه‌السلام به جنگ فرهنگی متوسل شده، گفت: «می‌ترسم آیین شما را درگروگن سازد و یا در این سرزمین فساد برپا نماید!» (سوره فاطر/۲۶) یکی از جنبه‌های مهم تهاجم

فرهنگی غربی‌ها مبارزه با حجاب و از بین بردن امنیت اجتماعی بوده و هست و این امر، مشخصاً از زمان رضاخان شروع شد، به این صورت که تحت عنوان متحدالشکل شدن، با حجاب به مبارزه برخاستند و پوشیدن لباس روحانیت را قذغن و مجالس عزاداری امام حسین علیه‌السلام را نیز ممنوع کردند.

آنها همچنین به اسم آزادی و هنر، انواع فساد و فحشا و ابتذال

را ترویج دادند و حجاب را مانع اصلی این آزادی حقیقی معرفی کردند و امنیت اجتماعی افراد جامعه را به خطر انداختند.

حفظ حجاب و امنیت اجتماعی و درک رابطه مستقیم و عمیق این دو مقوله، راهکارها و فواید بسیار ارزشمندی را برای مبارزه با

تهاجم فرهنگی غرب ارائه می‌دهند که به چند نمونه اشاره می‌شود:

– باعث تبلیغ فرهنگ ناب اسلامی و تشویق جوانان به ازدواج موفق اسلامی می‌شود؛

– جوانان را جهت تقویت روحیه و حفظ آرامش درونی به جای

سوق دادن به محیط فحشا و اعمال مبتذل، به شرکت در فعالیت‌های

هنری، ورزشی و فرهنگی و مذهبی رهنمون می‌شوند؛

– حفظ حجاب، نه تنها باعث ایجاد امنیت اجتماعی فراگیر می‌شود، بلکه جهت مبارزه با تهاجم فرهنگی، مسئولان را از واردات

کالا‌های تجملاتی، لوازم بهداشتی و آرایشی مبتذل نبهی می‌کند.



یک غفلت بزرگ و خطر نابودی تالابی ارزشمند

آیا تالاب انزلی محل مناسبی برای ساخت استادیوم ورزشی است!؟

معدان شن و ماسه توسط شرکت‌های راهسازی، نیمی از مرحله نیستی را پیموده و با طرح احداث استادیوم انزلی می‌رود که کاملاً نابود شود. اواخر دولت قبل با استدلال کارشناسان محیط زیست و آگاهی بخشی فعالان محیط زیست این پروژه به دستور رئیس وقت سازمان محیط‌زیست کاملاً متوقف شد، اما با عودی که قبلاً ثابت شد که احداث این استادیوم صدمات جبران ناپذیری بر اکوسیستم تالاب انزلی خواهد داشت، اکنون بار دیگر توسط عده‌ای سودجو این پروژه با وجود اعتراض گسترده کارشناسان وخبرگان محیط زیست به بهانه طرح توسعه تفضیلی شهرداری انزلی در دستور کار و احداث قرار گرفته است. احداث استادیوم در این ناحیه تالابی یعنی عملاً نابودی کامل یک پنجم از تالاب بزرگ انزلی، طرحی که بخش‌های دیگر تالاب را نیز درگیر کرده و صدمه جبران ناپذیری را بر کل تالاب خواهد داشت. سؤال این جاست، رئیس‌محترم سازمان محیط زیست بر اساس کدام مطالعات علمی و کارشناسی اجازه ادامه این طرح را صادر نموده است. اگر بدون اجازه سازمان محیط زیست بوده چرا کسی جرأت برداشتن تالابی احداث آن را از این منطقه ندارد. در ثانی اراضی این محل جز اراضی منابع طبیعی است، شما با کدام مجوز این اراضی را در اختیار وزارت خانه دیگر قرار داده‌اید. اگر این کار به وسیله سازمان شما صورت گرفته باشد یا در فرد سودجو و رانت خوار دیگر، عملاً در مخالفت با توصیه مقام معظم رهبری است. مگر ایشان نفرمودند هیچ کس حق ندارد به بهانه‌های مختلف منابع طبیعی وجنگلی را تخریب کند. کافی است به یکی از آخرین توصیه‌های ایشان در ملاقات با مسئولان محیط زیست مراجعه کنید، ایشان در این دیدار از دست‌اندازی افراد سودجو به جنگل‌ها و منابع طبیعی بخصوص در شمال کشور ابراز تأسف شدید کردند و فرمودند: «سنگاه‌های مسئول باید قاطعانه با تعدی به جنگل‌ها و هر بهانه‌ای عم از هتل‌سازی و جذب گردشگر و ساخت حوزه علمیه و برخی توجهات به ظاهر قابل قبول، مقابله کنند.

باید پرسید از این پروژه چه کسی سود می‌برد. این پروژه جز تخریب اراضی ملی وطبیعی و به دنبال آن نابودی مزارع وشالیزارها و باغ‌های همجوار آن چه فرصت شغلی پایداری را فراهم می‌کند؟ جز آن که عده‌ای سودجو و منافع طلب که برای اهالی شهرستان بندر انزلی شناخته شده هستند در این میان منتفع شده، در پایان گناه را بر گردن دیگری انداخته خود را میرا از هر پاسخگویی می‌دانند. در پایان باقی‌گفت اگر نمی‌توان به جنگ ریزگردهایی رفت که از آن سوی کشور بر سر این مردم آوار شده است، آیا نمی‌توان جلوی طرح‌های مخربی را گرفت که جلوی چشمان ما ممکن است به زودی به یک معضل ملی تبدیل شود؟

■ **یکی از دوستداران محیط زیست انزلی**